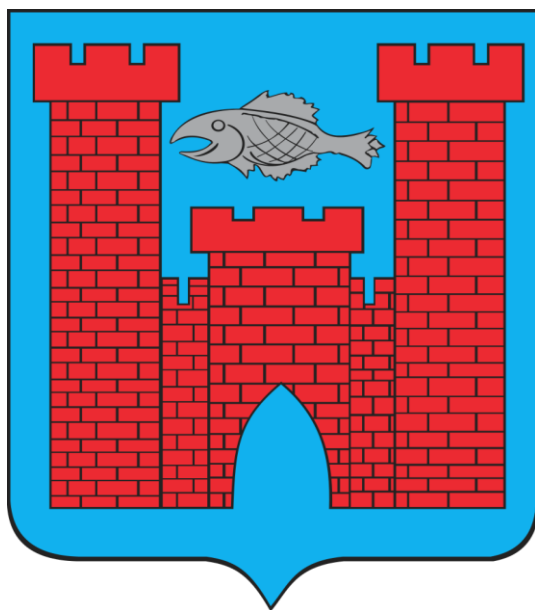

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI
KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY
SURAŻ ZA 2023 ROK**

Suraz, kwiecień 2024 r.

1. Wprowadzenie

1.1. Cel przygotowania analizy

Niniejszy dokument stanowi roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Suraz za 2023 rok. Analiza została sporządzona w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Analiza swoim zakresem obejmuje:

- 1) możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania;
- 2) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- 3) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych;
- 4) liczbę mieszkańców;
- 5) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;
- 6) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- 7) ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Głównym celem przygotowania niniejszej analizy jest dostarczenie niezbędnych informacji dla stworzenia efektywnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

1.2. Podstawa prawna sporządzenia analizy

Analizę sporządzono na podstawie art. 3 ust. 2 pkt 10, w związku z art. 9tb. ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 399).

2. Zagadnienia ogólne

Od 1 lipca 2013 roku na terenie Gminy Suraz obowiązuje *nowy system* gospodarki odpadami komunalnymi, który nałożył obowiązek na gminy odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę. Głównym celem znowelizowanej ustawy jest ograniczenie składowania zmieszanych odpadów komunalnych i odpadów ulegających biodegradacji na składowiskach, zwiększenie udziału odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych (papieru, szkła, tworzyw sztucznych, metali), zmniejszenie ilości dzikich wysypisk oraz palenia śmieci w domowych kotłowniach.

Gmina Suraz w dniu 12 grudnia 2022 r. roku podpisała umowę z firmą MPO Białystok Sp. z o.o., ul. 42 Pułku Piechoty 48, 15 – 950 Białystok wyłonioną w drodze przetargu nieograniczonego na świadczenie usługi w zakresie odbioru

i zagospodarowania odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych znajdujących się w granicach administracyjnych Gminy Suraz na okres od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.

Zgodnie z podjętymi uchwałami przez Radę Miejską w Surazie w 2023 roku systemem zostały objęte tylko nieruchomości zamieszkałe. Wysokość opłaty zależna jest od liczby osób zamieszkujących w gospodarstwie domowym

oraz sposobu gromadzenia i odbierania odpadów komunalnych (Tabela 2). Systemem nie zostały objęte nieruchomości niezamieszkałe m.in.: szkoły, urzędy, placówki usługowe i handlowe oraz nieruchomości na których prowadzona jest działalność gospodarcza. Właściciele tych nieruchomości mają nadal obowiązek zawarcia umów indywidualnych.

Tabela 1. Częstotliwość odbioru odpadów komunalnych z terenu gminy w 2023r. wg harmonogramu sporządzonego i uzgodnionego z firmą wywozową wywożącą odpady :

Rodzaj odpadów	Częstotliwość odbioru odpadów komunalnych
Odpady selektywne	1 raz na 2 miesiące
Odpady zmieszane	w miesiącach: styczeń, luty, marzec, listopad, grudzień - jeden raz w miesiącu
	w miesiącach: kwiecień, maj, czerwiec, lipiec, sierpień, wrzesień, październik - dwa razy w miesiącu

Tabela 2. Zestawienie cen za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy w 2023 r. według uchwały Rady Miejskiej w Suraz:

Gospodarstwo domowe (liczba osób razem zamieszkujących i wspólnie się utrzymujących)	Stawka opłaty przy selektywnym zbieraniu i posiadaniu kompostownika[zt]	Stawka opłaty przy selektywnym zbieraniu i nie posiadaniu kompostownika[zt]	lub	Stawka opłaty przy nie wypełnianiu obowiązku selektywnego zbierania [zt]
Gospodarstwo domowe 1 osobowe (kolejna osoba x stawka)	33,00	37,00		74,00

2.1. Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych

Zgodnie z art. 3 ust 6 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 399) na terenie Gminy Suraz, został samodzielnie utworzony Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych przy ul. Spółdzielczej 1 w Suraz na podstawie umowy najmu nieruchomości w wysokości 1537,50 brutto zł/miesięcznie. Umowa została zawarta na okres od 02.01.2023 do 31.12.2023 r.

Do w/w punktu PSZOK mieszkańcy mogli dostarczać odpady, tj.: odpady zielone z pielęgnacji ogrodów i parków, zużyte baterie i akumulatory, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektroniczny i elektryczny, przeterminowane leki, chemikalia, zużyte opony z samochodów osobowych oraz odpady budowlano – remontowe pochodzące z remontów prowadzonych samodzielnie.

W 2023 r. Punkt czynny był jeden raz w tygodniu, tj.: w środę od godz. 9:00 do godz. 17:00, Przeterminowane leki można było wrzucać do pojemnika ustawionego w aptece i PSZOK. Pojemniki na zużyte baterie znajdują się w obiektach użyteczności publicznej, tj.: w Urzędzie Miejskim, Szkole Podstawowej, Miejsko – Gminnym Ośrodku Kultury oraz w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów.

3. Możliwość przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

Na terenie Gminy Suraż nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Wszystkie odpady, zgodnie z zawartą umową, przekazywane były do Zakładu Przetwarzania i Unieszkodliwiania Odpadów w Hajnówce i Zakładu Przetwarzania i Unieszkodliwiania Odpadów w Czerwonym Borze.

4. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

W ramach wywiązania się z ustawowego obowiązku zapewnienia porządku i czystości na terenie gminy został utworzony punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych. W PSZOK-u przyjmowane są odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy nieodpłatnie. Mieszkańcy samodzielnie dostarczają odpady do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Na chwilę obecną nie planuje się ponoszenia nakładów finansowych na w/w punkt, celem jego rozwoju.

W roku 2023 na terenie Gminy Suraż nie realizowano żadnych zadań inwestycyjnych z tytułu składowania, recyklingu czy odzysku odpadów komunalnych i z tego tytułu nie poniesiono żadnych kosztów.

5. Liczba mieszkańców (stan na 31 grudzień 2023r.)

- a) liczba mieszkańców zameldowanych – 1918 osób
- b) liczba złożonych deklaracji – 575
- c) szacunkowa liczba osób wpisanych w deklaracji – 1456 osób

6. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r., poz. 399)

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, Gmina jest zobowiązana zorganizować odbieranie odpadów komunalnych w przypadku właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umów na odbiór odpadów komunalnych. Gmina Suraż w 2023 roku nie podjęła działań o których mowa w art. 6, ust. 6 – 12 ww. ustawy.

Ponadto zostało wysłanych 4 wezwań do złożenia deklaracji oraz udzielenia wyjaśnień co do rzetelności danych w niej zawartych. 2 Wezwania dotyczyło złożenia deklaracji. Natomiast 2 wezwania dotyczyło udzielenia wyjaśnień co do prawidłowości danych w niej zawartych. W odpowiedzi na wezwania złożono 1 deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz 2 korekty/zmiany deklaracji.

7. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy w 2023 roku

W roku 2023 na terenie Gminy Suraż zebrano następujące ilości odpadów komunalnych [Mg]:

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]
Odebrane z terenu Gminy Suraż		
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane odpady komunalne)	222,5400
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	42,2700

15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	32,0000
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,0150
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	10,9200
20 01 02	Szkło	30,1200
16 01 03	Zużyte opony	9,1500
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	38,5800
20 01 01	Papier i tektura	2,6000
20 01 11	Tekstylia	2,1500
20 01 35	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	1,9350
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,4900
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	23,4700
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	39,0300
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	14,7800
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	0,1000

W tym odpady odebrane z PSZOK w ilości 2,62 Mg odpady wielkogabarytowe oraz 7,34 Mg zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu.

[opracowano na podstawie rocznych sprawozdań za rok 2023 sporządzonych przez podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości i podmiotów niezamieszkałych z terenu Gminy Suraż, oraz sprawozdania Burmistrza Suraża z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi za 2023 rok]

Łączna masa odebranych i zebranych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w 2023r. z terenu Gminy Suraż wynosi 470,15 Mg.

W 2023 roku do ponownego użycia i poddanych recyklingowi zostało przekazanych 155,8502 Mg odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła odebranych i zebranych z terenu gminy. Pozostałości z sortowania o kodzie 19 12 12 przeznaczono do składowania.

Łączna masa odebranych odpadów budowlanych i rozbiórkowych z terenu Gminy Suraż w 2023 roku wyniosła 10,92 Mg. Cała masa odpadów budowlanych i rozbiórkowych została poddana recyklingowi i innym procesom odzysku.

Podsumowując powyższe, po przeanalizowaniu funkcjonowania systemu gospodarki odpadami w 2023 roku stwierdzono, że ilość odebranych zmieszanych odpadów komunalnych w stosunku do roku poprzedniego, pozostała bez zmian (zmniejszenie o 0,44 Mg). Ilość odpadów komunalnych odebranych i zebranych w sposób selektywny (m.in. opakowania z papieru i tektury, tworzyw sztucznych, metali, szkła i zmieszane odpady opakowaniowe, opony, odpady ulegające biodegradacji, odpady wielkogabarytowe, odpady rozbiórkowe) zmalała o niecałe 10 Mg w porównaniu do zeszłego roku.

8. Osiągnięte przez Gminę Suraż poziomy

8.1. Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania

Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania obliczony został na podstawie wzoru z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu

obliczenia poziomu ograniczenia masy tych odpadów (Dz. U. z 2017 r., poz. 2412). Osiągnięty przez Gminę poziom w 2023 roku wyniósł 3,39 %. **Wskaźnik został osiągnięty.** Obowiązujący wskaźnik wynosi 30 % wagowo.

8.2. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła odebranych z obszaru gminy obliczony został na podstawie wzoru z Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 03 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych. (Dz. U. z 2021 r., poz. 1530).

Osiągnięty przez Gminę poziom w 2023 roku wyniósł 48,33 %. **Wskaźnik został osiągnięty.** Obowiązujący wskaźnik na rok 2023 r. wynosi 35% wagowo.

9. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwieniem odpadów komunalnych

Koszt jaki poniosła Gmina w 2023r. w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwieniem odpadów komunalnych w ramach umów przetargowych na realizację usługi odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych w kwocie 543 274,89 zł.

Prowadzenie Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Surazie w kwocie 16 912,50 zł.

Zakup materiałów biurowych w kwocie 200,00 zł.

Wynagrodzenia pracowników w kwocie 32 146,56 zł.

Program komputerowy w kwocie 1 000,00 zł.

Usługa ważenia odpadów w kwocie 196,80 zł.

Odbiór odpadów z PSZOK w kwocie 8 056,80 zł.

Łączny koszt funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi w 2023 roku na terenie Gminy Suraz wyniósł 601 787,55 zł.

Wpływy do budżetu w 2023 r. wyniosły 599 252,68 zł w tym zajęcia komornicze w wysokości 672,00 zł i odsetki w kwocie 959,33 zł.

Deficyt w kwocie 2 534,87 zł został pokryty z nadwyżek z lat ubiegłych.

Łączne zaległości za gospodarowanie odpadami komunalnymi na dzień 31.12.2022 r. wynoszą 55 173,08 zł, w tym zaległości za 2022 r.: 48 974,88 zł, pozostałe lata 6 198,20zł.

10. Wnioski z przeprowadzonej analizy wraz z rekomendacjami, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

1. Należy zwiększyć kontrolę segregacji „u źródła”, jak również zwiększyć kontrolę firm odbierających odpady w zakresie ich odbioru. Połączenie tych działań z odzyskiem w instalacjach pozwoli na osiągnięcie wymaganych poziomów.

2. Należy położyć większy nacisk na edukację mieszkańców w zakresie prawidłowej segregacji odpadów.